

(Hekayə)

Skrolukadakı balaca daxmanın pəncərəsindən içəri tutqun qış axşamı boylanırdı. Evin sahibəsi Katrinna yun əyirirdi, dizlərinin üstündə uzanmış pişiklə cəhrənin ahəstə uğultusuna uyğun yavaş-yavaş yırğalanırdı. Katrinnanın əri Yan Anderson ocağın qırağında oturmuşdu, küreyini ocağa verib qızınırdı. Bütün günü Erik Fallin meşəsində ağac qırmışdı, indi də dincləməyə haqqı var idi. Hətta Katrinna da onun işlə məşğul olmadığına, beşyaşlı qızıyla oynayıb-zarafatlaşdığına etiraz eləyə bilmədi.

Katrinna dərin düşüncələr içində oturmuşdu, atayla qızın nə danışdıqlarına qulaq asmırdı. Bununla belə, bir şeyə həmişə ciddi fikir verirdi. O, Yanın qızı göyçək və ağıllı adlandırmasına dözə bilmirdi, əri isə əksinə, elə hey bunu təkrar eləyirdi. Katrinna əminiydi ki, əgər Klara Qulla bu az yaşından belə düşüncəylə böyüsə, ondan fərli adam çıxmayacaq.

Yan ağılağəlməz əhvalatlar uydurmağı sevirdi. İndi isə əri ocağın yanında oturub qızına qədim vaxtlardan, aləm yaradıldıqdan, adamlar yer üzündə görünəndən sonra nələr baş verdiyini danışdı. O, qıza Babil qülləsi barədə tarixçəni neql edirdi. Deməli, ümid etmək olardı ki, boş söhbətlərə keçmək üçün bəhanəsi olmayacaq.

– Hə, deməli, onlar gil daşımağa başladılar, kərpic kəsdilər, əhəng yandırdılar, qüllənin ətrafında qurğular qurdular. Həmin qurğular gün-gündən elə hey böyüyürdü.

Əlbəttə, onlar bu qülləni ucaltmaqlarının Tanrının ürəyincə olmadığını bildirdilər, amma bu barədə fikirləşmədilər, çünki hər vəch-

Selma Lagerlöf

təyəndə ağızlarından bu sayaq sözlər çıxırdı: “Erbe, derbe, mirbe, marbe?”

Bəli, onlar bir-birlərini başa düşmürdülər. Bənnalar əmin idilər ki, şagirdləri onları elə salır, amma “Bədi, tənbelliyin başını buraxın!” deyəndə dillərindən “Ullen, dullen, dorf!” sözləri çıxırdı. Şagirdlər bənnaların nəyə görə onlara acığı tutduğunu soruşmaq istəyəndəsə ağızlarından “Abrakadabra!” sözləri çıxırdı.

Get-gedə vəziyyət elə qarışıdı

Babil şahzadəsi

lə göyün yeddinci qatına çatmağa, oraların necə olduğunu görməyə can atırdılar.

– Qulaq asın, ey xeyirxah adamlar, – bu zaman Tanrı onlara dedi. – Sizə axırıncı dəfə deyirəm. Əgər öz əməllərinizdən əl çəkib burdan getməsəniz, sizə bədbəxtlik göndərməli olacağam. Həm də bu elə bədbəxtlik olacaq ki, ondan yaxanızı qurtara bilməyəcəksiniz, heç bir şey sizi xilas etməyəcək.

Amma adamlar fikirləşdilər ki, **Tann həmişəki kimi, yenə səbirli olacaq. Onlar öz bildikləri sayaq qülləni ucaldırdılar və tikili gündəngünə böyüyür, böyüyürdü.**

Bu zaman Tann adamların dillərini qanşdırdı. Həmin günəcan onlar bir-birini başa düşürdülər, sonra hər şey bitdi.

Bənnalar “Bizə palçıq verin!” demək istəyirdilər, əvəzində “Tara-bara-ra!” alınırdı. Usta şeyirdləri nə etməli olduqlarını soruşmaq is-

ki, bir-birinin saçından yapışib dalaşmağa başladılar.

Həmin gündən adamlar arasında dostluğa son qoyuldu, artıq kimsə qülləni ucaltmağı düşünmürdü, hərə bir tərəfə dağılışıdı.

Yan hekayəsində bu yerə çatıb Katrinneyə baxdı. Cəhrənin səsi kəsilmədi. Ona elə gəldi, Katrinna da, pişik də yuxuya gedib. Yan bu dəfə sözünə astaca davam elədi:

– Babilədə həmin qülləni ucaldanlar arasında hökmdarla xanımı və onların balaca qızı da var idi. Həmin gündən şahzadə qız da elə qərribə danışdı ki, onu nə atanası, nə başqa bir kəs başa düşürdü.

Buna görə də hökmdarla arvadı artıq onu sarayda saxlamaq istəmədilər, gözələrinin qabağından uzaq elədilər. Qız tək-tənha yola düzəlməli oldu.

O, işıqlı dünyada dolaşa-dolaşa qəlbində çox böyük dərd daşı-

yırdı. Axı başına nə gələcəyini bil-mirdi. Əgər görsəydilər, aylar və canavarlar balaca şahzadəni bir göz qırpımında parçalaya bilərdi.

Amma qız elə balaca, elə sevimli idi ki, onu incitməyə bir adamın da ürəyi gəlməzdi. Əksinə, kimə rast gəlirdisə, hamı qıza yaxınlaşıb salamlışırdı, əl verirdi, hara getdiyini soruşurdu. Qız cavab verirdi, amma kimsə bir söz başa düşmürdü, buna görə də ona marağını itirirdi.

O elə gözəl, elə sevimliydi ki, bir qəsrsə, yaxud ağa evinə yaxınlaşmağa bənd idi, qapılar üzünə öz-özünə açılırdı. Amma ağızını

– Skorluka, – ev sahibləri dərhal cavab verdilər.

Şahzadə qız əmin oldu ki, onu burda doğrudan da anlayırlar. Bu dəfə lap çox sevindi, amma bir də yoxlamağı qərara aldı.

– Bəs bu evdə danışılan dilin adı nədi?

– Vörmənd dili, – ev sahibi cavab verdi.

Bu zaman şahzadə yaxın gəlib onu da öz evlərində saxlamaqlarını xahiş etdi. Axı bütün işıqlı dünyada onu yalnız burada anlayırdılar!

Amma üzünü ocağa sarı tutanda ev sahibləri gördülər ki, bu, Babil şahzadəsidir. Odur ki “çətin burda sənə xoşuna gəlsin” dedilər. Həm də dedilər ki, ətrafdakılar hamısı vörmənd dilində danışır, bəyəndiyi hər bir evdə məskunlaşa bilər.

Şahzadə qız razılaşmadı:

– Yox, – dedi, – bilərəm ki, mənə lazım olan yerə gəlmişəm. Elə burada qalacağam. Çünki bu evdən qayıb götürə bilərəm.

... Balaca Klara Qulla nəfəsini udub sakitcə atasına qulaq asır və gözələri heyrətdən böyüyürdü. Yan hekayəsini bitirəndə qız elə bil bu evi ilk dəfə görmüş kimi ətrafa boylandı:

– Hə, nə olar, qoy hələlik hər şey olduğu kimi qalsın, – nəhayət, qız diləndi. – Sən sadəcə mənə böyüməyə imkan ver. Onsuz da gəldiyim yerə qayıdacağam.

Yanın sifəti təəccübəndə dəyişdi. Amma ən pisi bu idi ki, Katrinna düz məqamında oyanıb söhbətin sonunu eşitmişdi. Ərinə:

– Sənə belə də lazımdır! – dedi. – Uşağın beynini daha onun qeyri-adi qız olması fikriylə doldurmasan!

**Tərcümə etdi:
Nəriman Əbdülrəhmanlı**